

Høringsvar angående endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land fra Motvind Innlandet

Motvind Innlandet er i utgangspunktet negative til all vindkraftutbygging. Vi har i vårt fylke 3-tre områder med vindkraftverk, hvor hensynet til de som bor i samtlige områder har blitt neglisjert. To av vindkraftverkene er de facto satt opp ulovlig: Odal Vindkraftverk i Nord-Odal og Kjølberget vindkraftverk på Finnskogen i Våler kommune.

Vi ønsker å sende høringsuttalelse fordi vi vil uttale oss om det som åpenbart ikke har fungert under dagens regime. Vi ser bl.a. at de som tjener mest på vindkraftutbygging, også er de som har mest makt og størst påvirkning.

Motvind Innlandet støtter Ordføreroppøpetts krav om kommunal selvråderett

Motvind Innlandet er i utgangspunktet positiv til høringens intensjon, - at kommunene skal få større påvirkning i vindkraftsaker. Vi mener at dette ikke er tilstrekkelig, og vil poengtere at kommunene alene bør ha myndighet, og det etter plan- og bygningsloven. Verken NVE eller OED skal ha makt eller mulighet til å overstyre kommunene.

At vindkraftprosessene starter med at utbygger etablerer hemmelige avtaler med grunneiere, er en type saksbehandling vi ikke kan akseptere at skjer i Norge. Åpne demokratiske prosesser er et selvfølgelig krav.

Flere av våre medlemmer var aktivt med for å skaffe underskrifter til Ordføreroppøpet v/ Jan Kristensen. I november 2020 hadde 134 av landets ordførere sluttet seg til oppøpet (38%). Vi siterer fra Ordføreroppøpet:

«Det bekreftes med dette at ingen av kommunene her ønsker vindkraft på land i sine områder, uten at dette er ønskelig fra kommunenes side i form av områder som er avsatt til dette formålet igjennom eget planverk (kommuneplan), og at lokaldemokratiet får en avgjørende bestemmelse i form av lokale vedtak.»

I oppøpet krevde man at ikke ny aktivitet fra vindkraftutbyggere skulle skje før vindkraft var avklart gjennom kommuneplanens arealdel.

I Innlandet var det 46% av ordførerne som skrev under på oppøpet, og Motvind Innlandet støtter våre ordføreres krav.

Kravet er at det må være planavklart før det kan gis evt. konsesjon. Dessuten understrekes at private aktører som har økonomiske interesser, ikke kan stå for områdeplanen. Motvind Innlandet forutsetter og krever at kommunene skal kunne gå tilbake på arealplaner dersom nye opplysninger fremkommer, f.eks. konsekvenser som

ikke er hensyntatt, altså at kommunene ikke skal være «låst» til beslutninger om arealbruken!

Motvind Innlandet krever at NVE ikke får utvidet myndighet

Den praksis NVE har hatt til nå, har ført til at tilliten til energimyndighetene er sterkt svekket. Rammepplan for vindkraft på land (2019) ble skrotet nettopp p.g.a. folks manglende tillit til vindkraftprosessene.

Vi mener at utbyggers hensyn ensidig har blitt prioritert når «fordeler» og «ulempen» har blitt vurdert. Konsekvensutredninger har vært meget mangelfulle og kritikkverdige. I Nord-Odal er vindkraftverk satt opp like ved drikkevannskilden til 4.000 mennesker i Sand kommunesenter. På samme sted ble lokalbefolkningen nektet å sette opp en gapahuk p.g.a. nærhet til drikkevannskilden.

Dagens støyavtaler er absolutt ikke bra nok. Mange innbyggere som bor i nærheten av vindkraftanlegget i Nord-Odal, opplever store støyplager fra vindturbinene. Enkelte innbyggere opplever søvnproblemer og hodepine knyttet til støyen. Hytteeiere kan fortelle at de ikke orker å være så mye på hytta lenger, og at fritidsboligene ikke lenger oppleves som et rekreasjonssted. Verdien på hyttene og husene blir naturligvis kraftig redusert, og mange opplever en fortvilet situasjon, og at de ikke blir hørt. Både kommunen, utbygger, kommunelege, NVE og Statsforvalteren har mottatt klage fra de aktuelle hus- og hytteeiere, men foreløpig har ingen kommet med svar som tyder på at situasjonen hensyntas eller vil endres til det bedre i første omgang.

Det er også et stort tap for kommunens innbyggere at et så stort friluftsområde blir gjort mer eller mindre utilgjengelig for befolkningen fra 1. oktober til 30. april på grunn av faren for iskast fra turbinene. Sikkerhetssonen til hver turbin er på 250 meter, og med til sammen 34 vindturbiner, er det snakk om store arealer som det kan være farlig for folk å bevege seg i 7 av 12 måneder i året. Allemannsretten er derved opphevet med et pennestrøk. Det er fullstendig uakseptabelt.

NVE bør ikke få større myndighet og heller ikke en ledende rolle i forhold til konsekvensutredninger. Vi mener at dette må gjøres av en uavhengig 3.part som har nødvendig fagkompetanse, særlig innen folkehelse i videste forstand samt natur.

Motvind Innlandet krever at rettighetene til vårt urfolk og skogfinnekulturen blir tatt på alvor

Vi reagerer på innholdet i høringsbrevet som gjelder vårt urfolk:

«Det er ikke konsultert ferdig med Sametinget om lovforslaget, og departementet vil fortsette konsultasjonene under og etter høringen».

500 dager er gått siden den enstemmige høyesterettsdommen i Fosen-saken der samene «vant» og det ble slått fast at samisk kulturutøvelse er krenket.

Lovverket skal beskytte nasjonale minoriteter slik at de

«... kan bevare og utvikle sin kultur, samt bevare de grunnleggende bestanddelene av sin identitet, det vil si deres religion, språk, tradisjoner og kulturarv.» (Artikkel 5 i Europarådets rammekonvensjon. Vedlagt.)

At samene nok en gang skal «snakkes med» i etterkant av det som blir besluttet, er etter vår mening helt uakseptabelt.

Motvind Innlandet støtter skogfinnene og vårt urfolk, og krever at rettssikkerheten til befolkningen generelt og kontrollen med arealene våre må sikres på en bedre måte.

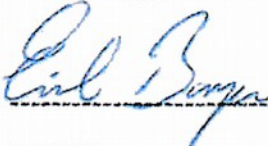
Konklusjon

Motvind Innlandet mener at kommunene må ha selvråderett og at energimyndighetene ikke skal kunne overstyre kommunene på noen som helst måte i forbindelse med arealbruk. Vi krever at plan- og bygningsloven må gjelde uten unntak. Konsekvensutredninger skal gjøres av nøytral 3.part, med ekspertise på natur- og helsekonsekvenser. Urfolk og skogfinner må både bli hørt og respektert.

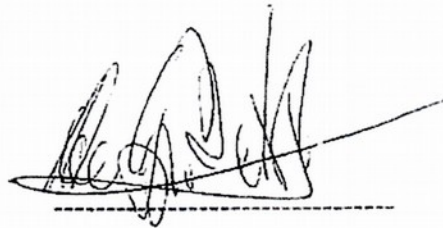
Vindkraftutbygging slik det har blitt praktisert ved energimyndighetene har ført til store konflikter, splittede lokalsamfunn, sterkt redusert livskvalitet og svært mange har følt seg overkjørt. På denne bakgrunn krever vi et regelverk der kommunene selv overtar styring og kontroll.

Dette til velvillig orientering.

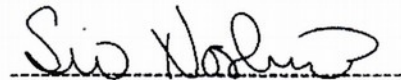
Med hilsen
Motvind Innlandet

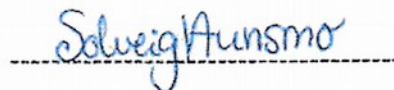
Eirik Borgen, styreleder

Helge Bakken, nestleder

Siv Norheim, sekretær

Solveig Aunsmo, saksbehandler

Vedlegg: Europarådets rammekonvensjon

<https://www.regjeringen.no/no/tema/urfolk-og-minoriteter/nasjonale-minoriteter/midtspalte/europaradets-rammekonvensjon/id86935/>